

בענין אבילות זכר לחורבן - שיעור 869

I. פסקי רב משה

- (א) אסור לכבס בגדים אפילו בלא מים כמו dry cleaning (אג"מ ג - ע"ט)
- (ב) לגלח בין המצרים מותר משום הפסיד פרנסתן אבל בשביל שילעייגו עליו אסור (אג"מ חו"מ ח - ז"ג) אמנם בשבוע שחל בו אסור (תפנית ל' ואג"מ ד - ק"ג) וע"ע באג"מ (ה - כ"ד - ט) דתלוי במצבו
- (ג) תספורת לנשים עד שבוע שחל בו ט' באב יש להתיר אם היא דבר נחוץ (אג"מ יו"ד ז - קל"ז) דיש מתירין לה באבילות אחר שבועה (שו"ע יו"ד ע"ג - ה)

II. פסקי רב משה שהובא בקונטרס זכרון משה על החורבן

- (א) מוזיק שהוא טפל לדבר אחר מותר עד ראש חודש כגון בהתעמלות (דף 42)
- (ב) מי שהוא תרגול (practicing) בכלי זמר שלו מותר עד ראש חודש (דף 42) וכן מותר לשיר בפה עד ר"ח
- (ג) מותר לעשות קידוש גדול בשבת חזון לדבר מצוה כגון לחתן, בר מצוה בו ביום, לשבע ברכות, ויארציט (ס)
- (ד) לשבע ברכות זמירות וריקודין מותר אבל לא בכלי זמר (דף 43)
- (ה) ניתוח שאינו צריך כל כך מותר עד ראש חודש (דף 43)
- (ו) מותר לברך הטוב והמטיב ולכן נתינת מתנות מותר (ס)

III. פסקי הגר"מ פיינשטיין על בין המצרים וט' באב ועוד פסקים המובא בספר מועדי ישרון מרב אהרן פעלדער

1. Children under six can eat meat during 9 days.

אג"מ (יו"ד ח - כ"ד) וזה כמג"א (תקנ"ח - ס"ק ל"ח) אבל בדגול מרכבה אוסר אפילו לא הגיע לחינוך וכן פסק המ"ב (תקנ"ח - ס"ק ע)

2. Children eating early ערב שבת can eat meat.

עיין בכף החיים (תקנ"ח - ק"ה) דבע"ש אחר חצות מותר לתת לקטנים בשר דיש קצת קדושת שבת אחר חצות

3. Today one can drink wine הבלדה.

היום נוהגים דהמברך שותה היין אף כשיש תינוק שם ומה שמובא ברמ"א (תקנ"ח - סעיף י) דנותן לתינוק משום דבזמנו נהגו להבדיל על שכר אבל היום נוהגים דוקא על יין ולכן מותר (מצטל אג"מ)

4. One may eat meat at a סיום although he didn't attend.

5. Unstarched shirts, socks, and underwear may be worn for the first time

during the nine days. בגדי זיעה מותר

6. Painting and wallpapering, if started before the nine days can be

continued until שבת חזון.

7. Boating is permissible but canoeing should be avoided.

Pleasure trips should also be avoided.

8. Aerobic exercise music is forbidden after ראש החודש.

9. is permissible only on שבת שהחיינו

כמ"ב (תקנ"ח - ז"ח)

IV. פסקי רב שלמה זלמן אויערבאך מספר הליכות שלמה

- (א) בגדי זיעה שלובשם על בשרו וכן גרביים אם מניעת החלפתם גורמת קושי מותר להחליפם וצ"ע אם נוהג בכגדי זיעה איסור בגדים חדשים בתשעה הימים ובאבלות שלשים דשמה בגדי זיעה גריעי טפי ואינם חשובים כלל ולכן שרי
- (ב) בגד מכובס שלבשו קודם ר"ח אב אין להתיר ללובשו אלא אם היה לבוש בו זמן ניכר עד שאינו נראה כמכובס דאינו תלוי בזמן מסוים והש"ך (יו"ד שפ"ט - ז) איירי שלבשם אדם אחר ודאין להקל בלבישת בגדים מכובסים ע"י הטלתם קודם לכן על הארץ ולסמוך שע"ז בטל כיבוסם וגיהוצם
- (ג) לא היה ניחא ליה לרבינו מה שנפוץ להכין כמות מרובה של בגדים מכובסים לט' הימים כי הרי זה כהתחממות נגד תקנת החכמים (שש"כ ג - כ"ח - ע"ו)
- (ד) לענין לבישתו בשבת כדי להתיר לבישתו בט' הימים סבר דכשפושט את החולצה הנקיה ומניחה בין הבגדים הנקיים ניכר שמכין בכך את החולצה ללובשה בימי החול ואסור משום הכנה ולכן תשאר מאליה
- (ה) מותר להעביר כתם מעל הבגדים ע"י שפשוף במטלת ליחה שאין זה בכלל כיבוס האסור בט' הימים
- (ו) תיקון בגדים אסור היינו עשייתם והתקנתם מחדש אבל תיקון קלקול בכגד ישן או תפירת כפתור שנחסר וכדומה אינם בכלל האיסור אבל מסגרת משקפים כל שלא נשתברה אין להחליפה בימים אלו
- (ז) אין להקל ברחיצה בט' הימים דמה שמצטער אין בו צד קולא כי זהו תיקון חכמים (ודלא כהאג"מ) אבל הנוהגים לטבול במקוה בכל יום מותרים לטבול גם בימים אלו
- (ח) במקום הצורך יש להתיר קניית רהיטי בית כגון ארונות מטבח וכדומה אם יגיעו לביתו לאחר ט' באב
- (ט) ראוי להמנע מטיסה במטוס בט' הימים ומ"מ לבוא לארץ ישראל התיר
- (י) שתה היין מכוס ההבדלה במוצאי שבת חזון אף כשהיה לפניו קטן

V. עוד דינים בהשבוע שחל בו ט' באב

- (א) התחיל לבנות קודם ראש חודש ואם לא יגמרנו יתקלקל שרי לגמור ע"י עכו"ם דהוי דבר האבוד (שכנה"ג) ואם הוא בדרך קבלנות מותר אפילו בת"ב עצמו דנכרי אדעתא דנפשיה קעביד (מג"א תקנ"ח - ז) ובנין בית הכנסת וכל צורך רבים מותר (ערוך השלחן ז)
- (ב) לקצוץ עצים ועשבים שלפני הבית מותר (שו"ת רבבות אפרים ח - טע"ז) ויש אוסרים (רב אהרן פעלדער בשם רב משה)
- (ג) מותר לכבס המסרטוט שמנקין בה כלים דהוי ליה בגד שמתלכלך תדיר וכבגדי תינוקות (נטעי גבריאל ל"ה - י"ח)
- (ד) מותר לנקות השטיחים בוועקיום קלינער (שם אות כ) וה"ה לנקה החלונות וכ"ש ע"י נכרי
- (ה) יש מתירין ליתן לכובס נכרי אפילו בשבוע שחל בו ת"ב לכבס אחר ת"ב (מ"ב תקנ"ח - ל"ד) וצ"ע
- (ו) נוהגים שלא לקבוע נתוחים לימים אלו אמנם אם הרופא דוחק יש לעשות עכ"פ קודם שבת חזון (פסקי תשובות תקנ"ח - 8)
- (ז) לכתחלה אין להתעסק בחיפוש דירה חדשה בימים אלו (פסקי תשובות תקנ"ח - 85)
- (ח) כלי מוזיק של משרת נכריה לעבודתם בבית ישראל מותר עד חצות ערב ת"ב (פ"ת 98)
- (ט) יש מחמירים בשטיפת רצפות מראש חודש (פ"ת 99 וע"ע באג"מ ג - פ"ז)
- (י) נשים המאכילות את התינוקות באופן שבגדיהם מלוכלכות תדיר יש להתיר לכבסם (נטעי גבריאל ל"ה - ז)

- יא) לבישת בגדים מכובסים קודם ראש חודש צריך שעה אחת (י"ד שפ"ט - ה) ודעת הש"ך (ד) רק זמן מה
- יב) שטיפת פאה נכרית הוי כבגד ואסור וסירוק מותר (פ"ת כ)
- יג) כיבוס בגדי קטנים בני חינוך מותר עד השבוע (מ"ב תקנ"א - פ"צ) ומ"מ יותר טוב ע"י נכרי אבל לקטני קטנים אפילו בשבוע זו מותר ואין צריך לקנות חדשים דהותרה
- יד) להשחיר מנעלים בלא הברקה מותר ולצורך שבת יש להתיר אף להבריך וה"ה להבריך הכלי כסף להשבת
- טו) יש מקילין ליתן מראש חודש לנכרי שלכבס אחר ט"ב (מ"ב ל"ה) ומותר ליקח הכגדים מבית המכבסה כשנתנם שם קודם ר"ח ורק במקום צורך גדול (נטעי גבריאל ל"ה - י"ז)
- טז) אסור להניח לשפחה נכרית לכבס בבית ישראל אע"ג שעושיית מעצמה כרגיל בכל השנה משום מראית העין (אות כ"ג)
- יז) תספורת לנשים לצניעות מותר אף בשבוע זו (נטעי גבריאל כ"ה - ה)
- יח) נוסעים מביתם חייבים לקחת כמות בגדים שתספיק להם עד לאחר ת"ב (פ"ת 129 בשם רב אלישיב ורשז"א) ויש חולקים דבטירחא יתירה די שיקח הכמות שרגיל לקחת עמם בדרך כלל ויוכל לכבס ולגהץ עד השבוע שחל בו ט"ב (פ"ת 130 בשם רב משה)
- יט) נטילת הצפרנים בשבוע שחל בו להמג"א מותר ולהט"ז אסור ואפשר דבמקום צורך יש להתיר (מ"ב כ)
- כ) מותר לקנות בשר בט' הימים לאכול לאחר ט' באב ואין כאן מראית עין (אג"מ ד - קי"ג - ג)
- כא) מותר לרחוץ אחר ר"ח אב עד עת"ב מאחר שמכונים להסיר הזיעה ולא מחמת תענוג (אג"מ סה"ע ד - פ"ד - ד)
- כב) קניית טבעת לכלתו אסור בימים אלו (שם אות ה) שהוא מקח וממכר של שמחה
- כג) ליתן מתנה אסור רק בט' באב עצמו (מ"ב תקנ"ד - מ"ח)
- כד) לכאורה מותר לתקן הקאר בשבוע זו אבל אסור לקנות חדשה אבל לקנות suitcase מותר (ד"ע) ולתלות ווילון חדש אסור שזה באיסור יפוי הבית וע"ע באג"מ (ג - פ"צ) דהדבקה הנייר להכותל מותר וצ"ע

VI. עוד הערות בהתשעה ימים

- א) כ"א ימים אלו כנגד כ"א ימים מר"ה לשמיני עצרת והמתקן עצמו אין עוד לירא מיום הדין (פסקי תשובות תקנ"א - 11 בשם תולדות אדם פרשת מטות)
- ב) בדיעבד יש להתיר גמר הכיבוס בר"ח אחר השקיעה וכ"ש היבוש (פסקי תשובות כ"צ)
- ג) לבישת בגדים מכובסים קודם ראש חודש צריך שעה אחת (י"ד שפ"ט - ה) ולדעת הש"ך (ד) רק זמן מה
- ד) אין ללבוש בגדים חדשים בשבת חזון (מ"ב ט) מ"מ מותר ללבוש כתונת חדשה (בה"ל ד"ה כלים)
- ה) רק לכבוד הבריות מותר לכבס בגדי גדולים בשבוע זו (נטעי גבריאל ל"ה - ה)
- ו) לקטני קטנים ואפילו יותר גדול שאין בן חינוך מותר ואין צריך לקנות חדשים דהותרה
- ז) נשים המאכילות את התינוקות יש לכבס בגדיהם המלוכלכות (נטעי גבריאל ל"ה - ז)
- ח) שפחה נכרית אסור לכבס בבית ישראל אע"ג שעושיית מעצמה משום מראית העין (אות כ"ג)
- ט) מותר לגהץ בגדו לצורך שבת זו אם אין לו בגד אחר (אות כ"ח)